

21 травня в рамках ІХ Всеукраїнського фестивалю науки та на відзначення Дня слов'янської писемності і культури в Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського відбулася VI Міжнародна наукова конференція «Науковий потенціал славістики: історичні здобутки та тенденції розвитку», організаторами якої виступили: Національна академія наук України, Український комітет славістів, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Інститут української мови НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України, Український мовно-інформаційний фонд НАН України, Київський національний університет ім.Тараса Шевченка.

Конференція розпочалася пленарним засіданням, у роботі якого взяли участь понад 60 вітчизняних і зарубіжних науковців-славістів, мовознавців, фольклористів, етнографів, мистецтвознавців, філологів й інших фахівців.

Пленарне засідання конференції відкрив радник Президії НАН України, академік НАН України О. Онищенко. У своєму виступі академік наголосив: «Публіцистичні заяви про кризу славістики породжені неповнотою знань про сутність і значення славістики та її сьогоdnішній стан. Криза фінансування славістичних досліджень, зменшення підготовки славістичних кадрів не означає кризи славістики як науки. Її вічний об'єкт – слов'янство – найбільший етнотип у Європі і вивчення його минулого, сучасного і прогноз майбутнього є великим і завжди актуальним завданням суспільствознавства».

Сердечно вітаючи вчених-славістів у стінах Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, її генеральний директор, член Українського комітету славістів, член-кореспондент НАН України В. Попик зазначив: «Нині наша бібліотека вже стала для світу “вікном в Україну”, відкривши читачам України і зарубіжжя доступ до рукописних й книжкових пам'яток слов'янського світу, відображених в електронних фондах і колекціях НБУВ. Більш широкому й систематичному ознайомленню вітчизняної й зарубіжної спільноти з історією і культурою слов'янських народів сприятиме розбудова фундаментальної електронної бібліотеки “Україніка”, у якій тема України, як частини Слов'янського світу, і як невід'ємної складової Європейської цивілізації має здобути яскраве відображення». На завершення виступу В. Попик закликав учасників конференції долучати свої праці до «Україніки».

Директор Інституту славістики Віденського університету, професор Українського вільного Університету в Мюнхені та Католицького університету ім. Петра Пазманя в Будапешті та Пілішчабі, доктор філологічних наук М. Мозер, звертаючись до українських колег, зауважив: «Славістикою та україністикою займаються і за кордоном. І не лише слов'яни». На підтвердження цих слів він ознайомив присутніх з кількома книжками,

автором яких він є. Це зокрема такі видання як «Мова та література України між Сходом і Заходом», «Причинки до історії української мови», «Український П'ємонт? Дещо про значення Галичини для формування, розбудови і збереження української мови» та ін.

Директор Інституту етнології та фольклористики з Етнографічним музеєм Болгарської академії наук, доктор габілітований з етнології, доцент П. Христов зачитав вітальну адресу учасникам конференції, відзначив високий рівень розвитку славістичних студій на теренах України та висловив сподівання на плідну співпрацю з українськими вченими.

Питання важливості повноти інформації для розвитку сучасної славістики розглянув П. Гриценко, директор Інституту української мови НАН України, доктор філологічних наук, професор. «Сьогодні весь слов'янський світ має національні лінгво-географічні праці. Це надзвичайно важливий простір для прочитання слов'янських зв'язків. Однак є лакуни, які необхідно заповнити. Для цього потрібно розширювати емпіричну базу лінгвістичних досліджень», – зауважив П. Гриценко.

Л. Шевченко, завідувач кафедри історії та стилістики української мови Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка, доктор філологічних наук, професор, розповіла про наукові перспективи української медіалінгвістики та про підготовку бакалаврів і магістрів за спеціальністю «медіалінгвіст».

Діяльності Інституту славістики Польської академії наук у контексті сучасних європейських студій присвятила свій виступ Л. Вахніна, завідувач відділу зарубіжної фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України ім. М. Т. Рильського, кандидат філологічних наук.

Використання та інтернаціональний характер термінів «майдан», «перезавантаження влади», «євро», «еко», «соціальні сироти», «футболізація суспільства» та ін. проаналізувала провідний науковий співробітник Інституту української мови НАН України, член-кореспондент НАН України Н. Клименко. Вона зауважила на необхідності вироблення мовної політики щодо запозичення термінів на основі міри.

Є. Карпіловська, завідувач відділу структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови НАН України, член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, представила учасникам наукометричну базу iSybislaw, яка вміщує бібліографічну і частково повнотекстову інформацію з питань славістики, у тому числі і про українські академічні та університетські видання славістичної тематики.

Про основні етапи, напрями та перспективи розвитку історіографічних славістичних досліджень поінформував С. Віднянський, завідувач відділу Інституту історії України НАН України, член-кореспондент НАН України.

Освітня та наукова діяльність Інституту слов'янської та балтійської філології знайшла відображення у виступі Л. Мушкетик, голови Національної асоціації українців, провідного наукового співробітника відділу зарубіжної фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України ім. М. Т. Рильського, доктора філологічних наук.

Т. Черниш, професор кафедри полоністики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, доктор філологічних наук, розглянула теоретико-методологічну проблематику історико-етимологічного дослідження слов'янської лексики та зауважила: «Одним із видатних досягнень сучасного слов'янського порівняльно-історичного мовознавства стала реконструкція лексико-семантичної та словотвірної систем правослов'янської мови, що, у свою чергу, вивело на якісно новий рівень правослов'янську лексикографію як окрему галузь компаративного циклу».

Н. Мех, провідний науковий співробітник відділу стилістики та культури мови Інституту української мови НАН України, доктор філологічних наук, професор, проаналізувавши сучасний культурний простір України та зв'язок між часовими зрізами культур, констатувала: «Важко переоцінити роль видатних пам'яток, культурних продуктів минулих століть, а також роль видатних, знакових особистостей у процесі формування сучасного, розгалуженого культурно-інформаційного поля. Саме це поле розширює історичні горизонти нашого пізнання й дає можливість зануритися в глибини нашої історії та культури».

У рамках конференції було проведено чотири секції та круглий стіл «Перший переклад Нового Завіту та Псалтиря українською літературною мовою Пилипа Морачевського: до 150-річчя завершення праці».

Доповіді учасників конференції спричинили безліч запитань, жваво обговорювалися, були сприйняті з інтересом і, безумовно, принесуть користь не лише учасникам конференції, а й майбутнім читачам після опублікування.

Корисні посилання:

Програма конференції <http://g.ua/DFX8>;

Фотозвіт конференції <http://g.ua/DFX8> (***Відбулася VI Міжнародна наукова конференція «Науковий потенціал славістики: історичні здобутки та тенденції розвитку» // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/node/2211>). – 2015. – 22.05).***